

Tool: vragen voor begeleiden zelfsturend leren*

Deze tool kan helpen om zicht te krijgen op het zelfsturend leren van de aios, om zelfinzicht te creëren bij de aios en ze te prikkelen tot meer bewuste zelfsturing. Hij kan zowel in individuele gesprekken als in de aios-groep gebruikt worden. Daarnaast kan deze tool helpen om het zelfsturend leren van de aios in de driehoek met de opleider te agenderen, en af te stemmen wie welke rol daarin heeft.

Welke vragen relevant of helpend zijn, kan per aios verschillen, afhankelijk van leerbehoeften, al-aanwezige competenties en de fase in de opleiding. De vragen zijn gestructureerd per fase van zelfsturend leren: pagina 1 en 2 gaan over het leren in het algemeen en op pagina 3 zijn deze vragen toegespitst op een actuele leervraag of -doel van de aios.

Deel 1: In gesprek over het leren

Vragen gericht op het bespreekbaar maken van het **huidige** leren:

1. Hoe vrij ben je in het inrichten van je spreekuur? En in het kiezen van andere activiteiten in je opleidingspraktijk?
2. Welke mogelijkheden zie je om aan de slag te gaan met wat je wil leren?
3. Hoe staat het met jouw kennis en vaardigheden momenteel? Waar zou je nog aan willen werken de komende periode?
4. Geef eens een voorbeeld van iets in de praktijk dat je moeilijk vond. Hoe ging je ermee om?
5. Hoe werk je samen met je opleider als het gaat om jouw leren?
6. Hebben jullie afspraken gemaakt rondom supervisie vragen, leergesprekken, en wederzijdse verwachtingen?
7. Wat is voor jou belangrijk in het onderwijs op de terugkomdag om je verder te ontwikkelen?

Vragen gericht op het bewust aan de slag gaan met het leren in de **komende periode**:

Tip: Kies zelf de fase (voorbereiding, uitvoering of reflectie) waarmee je het gesprek begint. De reflectie-vragen (fase 3) sluiten het meest aan bij actuele werkervaringen; de vragen onder 'voorbereiding' en 'uitvoering' (fase 1 en 2) gaan meer overstijgend over het leren en de planning ervan.

Bijvoorbeeld: Het is krachtig om in het hier-en nu te beginnen; dat doe je door met fase 3-vragen het gesprek te openen en met reflectie te beginnen.

Fase 1: Voorbereiding

1. Welke verwachtingen heb je over waar je wil uitkomen dit opleidingsjaar? Wat wil je nog gaan leren in deze periode?
2. Stel je doelen op voor de langere termijn voor je leren? Stel je deze ook weleens bij? Kun je een voorbeeld geven van een actueel leerdoel, en hoe je dit hebt bijgesteld n.a.v. je leerervaringen?
3. Hoe bereid je je voor als je iets wil leren? Sta je er vooraf bij stil hoe je dat gaat aanpakken?
4. Zijn alle leeractiviteiten die je onderneemt even belangrijk of zit daar verschil in? Kun je een voorbeeld noemen?
5. Wat voor problemen ervaar jij in de praktijk? Hoe ga je te werk als je dat probleem wil oplossen? Welke uitdagingen kom je daarbij tegen?
6. Hoe ziet je aanpak eruit; gebruik je daarin vaak dezelfde aanpak, bijvoorbeeld omdat deze al eerder werkte?
7. Hoe ervaar je de huisartsenstage tot nu toe? Kun je wat je leert gebruiken voor je werk als huisarts straks of is er nog iets anders nodig? Zo ja: wat dan?

Fase 2: Uitvoering

1. Hoe pak je het aan als je met een leerdoel aan de slag wil gaan? En wat doe je als het niet lukt?
2. Hoe orden jij je gedachten tijdens het leren? Maak je weleens notities? Zo ja: Hoe helpt dat jou/zo nee: Wat zou jou wel kunnen helpen?
3. In hoeverre betrek je de opleider of een collega in de praktijk bij jouw leeractiviteiten? Op welk moment en om welke reden? Welke andere bronnen raadpleeg je nog meer?
4. Hoe ga je ermee om als je in de stage tegen een uitdaging aanloopt? Wat is je aanpak?
5. In hoeverre sta je regelmatig bewust stil bij de betekenis en relevantie van nieuwe informatie of je ervaringen in de spreekkamer, voor jouw leren? Wanneer doe je dat, en hoe?
6. Vraag je jezelf af of wat je leert in de praktijk, aansluit bij wat je al weet of ervaren hebt?
7. In welke mate hebben taken die je nieuwsgierig maken jouw voorkeur? Ook als je deze moeilijk vindt?

Fase 3: Reflectie

1. Sta je erbij stil als je aan de slag bent geweest, na een spreekuur of visite, of je het anders had kunnen aanpakken?
2. Hoe krijg je helder wat je geleerd hebt na een dag in de opleidingspraktijk? Of na een terugkomdag?
3. Kun je een voorbeeld geven van een leermoment van de afgelopen week? Kun je dat benoemen van meerdere dagen de afgelopen week?
4. Stel je jezelf de vraag wat je geleerd hebt als je ergens klaar mee bent in de praktijk? En of de opbrengst is zoals je verwachtte?

5. Welke rol speelt nieuwe kennis en -informatie in je aanpak van praktijksituaties? Welke rol speelt het onderwijs op de terugkomdag hierin?
6. Hoe denk je na over hoe het geleerde op je werkplek past 'in het grotere plaatje' van jouw opleiding tot huisarts?
7. Hoe vind je het om aan de slag te gaan met zaken die je nog te leren hebt? Wat ervaar je als positief? Wat als negatief?

**Bronnen: Fontana et al. 2015; Zimmerman, 2000.*

Deel 2: In gesprek over actuele leervragen

Een gesprek over de inhoud van het leren (concrete leervragen of -doelen), gericht op zelfsturing

Fase 1: Voorbereiding

'Met deze leervraag of dit leerdoel in je achterhoofd...'

1. Waar wil je op uitkomen? Wat heb je nog te leren, om dit doel te bereiken?
2. Hoe is dit leerdoel relevant voor de lange(re) termijn? Later, in je functioneren als huisarts, bijvoorbeeld?
3. Hoe ga je dit aanpakken?
4. In welke stappen/leeractiviteiten kun je dit doel opdelen? Welke acties zijn nodig om deze leervraag beantwoord te krijgen? Welke actie is het belangrijkste?
5. Welke hindernissen voorzie je in je praktijk, als je hiermee aan de slag wilt gaan?
6. Pak je dit anders aan dan normaal? Wat is het verschil?
7. Vergt dit leerdoel nog iets extra's als je denkt aan je werk later als huisarts?

Fase 2: Uitvoering

'Als je met deze leervraag of dit leerdoel bezig bent...'

1. Hoe pak je het aan? En wat doe je als het niet lukt?
2. Hoe orden jij je gedachten?
Noteer je dingen? Zo ja: Hoe helpt dat jou/ zo nee: Wat zou jou wel kunnen helpen?
3. Betrek je je opleider erbij? Of collega's in de praktijk?
4. Wat doe je als je een uitdaging tegenkomt? Hoe pak je dat aan?
5. Wat doe je met nieuwe informatie die je tegenkomt m.b.t. dit leerdoel?
6. Wat weet je al hierover? Welke ervaringen zijn relevant?

Fase 3: Reflectie

'Je bent met deze leervraag/ dit leerdoel aan de slag geweest. Als je denkt aan relevante (leer)momenten daarbij...'

1. Heb je nagedacht (bv. na een spreekuur of visite) of je het anders had kunnen aanpakken?
2. Wat heb je geleerd na een dag in de opleidingspraktijk? En na een terugkomdag?
3. Wat was een leermoment van de afgelopen week?
En van andere dagen de afgelopen week?
4. Welke nieuwe kennis heb je opgedaan? In de praktijk? En op terugkomdagen?
5. Hoe past dit 'in het grotere plaatje' van jouw opleiding tot huisarts?
6. Hoe vond je het om hiermee aan de slag te gaan? Wat ervaar je als positief? Wat als negatief?